

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ -

ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਕਰਮ ਚੰਦ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1385

ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ (1954 ਦਾ 44) — ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) — “ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ” — ਦਾ ਮਤਲਬ — ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ—ਕੀ ਇਸ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਆਧਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ-ਕੀ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

'ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ, ਕਿ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ" ਸਮੀਕਰਨ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਏ ਸੈਂਦੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅਰਥ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਉਕਤ ਭਾਗ ਵਿੱਚ “ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ:-

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ;

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੂਲ ਆਰਡਰ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ; ਅਤੇ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਸ਼ਰਤ ਇਹ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ ਜੋ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਸਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿ ਦੇਰੀ ਕੀ ਹੈ। ਅਣਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਆਰਡਰ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ), ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਲਕਾ ਜਿਹਾ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਓਨਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀਕੂਲਰ ਅਫਸਰ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ! ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਤਬਾਦਲਾ ਕਿਉਂਕਿ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸਿਰਫ ਗਲਤ ਮੁੱਲ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਭਾਗ।

1965 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਖਿਰਕਾਰ ਮਾਨਯੋਗ ਐਮ* ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 27 ਜਨਵਰੀ 1966 ਨੂੰ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐਸ.

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ , ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 30 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 , ਮਿਤੀ 30 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ । ਆਰਡਰ, ਮਿਤੀ 12 ਮਈ, 1962, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਐਚ ਐਸ ਵਾਸੂ, ਬੀ ਐਸ ਵਾਸੂ ਅਤੇ ਐਨ ਐਲ ਚੀਂਗਰਾ ,। ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜੇਐਨ ਕੇਸ਼ਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਐਮਆਰ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ , ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.-

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 1962 ਤੋਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕਰਮ ਚੰਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਉਜਾੜੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਕੋਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ 119-3 1/4 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਅਬੋਹਰ , ਦਿਵਾਨ ਖੇੜਾ , ਬੱਲੂਆਣਾ ਗਾਰਡਨ ਕਲੋਨੀ ਆਦਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ , ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਖੇਰੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਅਬੋਹਰ ਇਵੈਕੂਈ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 70 ਵਿੱਚ ਸੀ। ਬਸਤੀ , ਅਬੋਹਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਲਾਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ! ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 5-8-1951 ਮਕਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ 12,000 ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮਕਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ 20,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਘਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਘਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ. 1956. ਇਸ ਮਕਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ 1957 ਵਿੱਚ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ, ਸਿਵਲ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਦਿ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਕਾਨ ਦੀ ਮੁੜ ਕੀਮਤ 37,355 ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ, ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 29,884 ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । 12,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ , ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਕੀਮਤ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 17.884 ਰੁਪਏ ਦੇ ਫਰਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲੰਧਰ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼

ਜਤਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਕਾਨ ਦੇ ਸਥਾਈ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁੱਲ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ 12-5-1962 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

2. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ 20,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟਵਾਰੀ ਨੇ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ, 12,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਗਲਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ-ਮੁੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 37,355 ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮਕਾਨ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਅਲਾਟ ਯੋਗ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਸੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਰਿਆਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੁਖੇਰੇ 'ਚ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਮ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਬਸਤੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਘੱਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸਹੀ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਨੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 22-11-1960 (ਪੰਜਾਬ) ਨੂੰ 1960 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂ ਨੰਬਰ 496 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਖੇਜ ਹੋਵੇ। ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ।

3. ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ।

4. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਤੀ 13-7 1961 ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਏ ਗਏ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ

ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਹਾਨੇ ਲਗਾ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਸਿਰਫ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਦਾਇਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਨਵੇਂ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਮੌਕਾ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇਟਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯੋਧਾਧੜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਮੁੱਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਾਰੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ਼ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨੇਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਫਿਰ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, 1965 ਕਰ ਐਲਜੇ 655: (ਏਆਈਆਰ 1965 ਪੰਜਾਬ 484) ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸੋਢੀ ਦੇ ਦੋ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, 1962-64 ਪੁਨ ਐਲਆਰ 629: (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1964 ਪੰਜਾਬ 137) ਅਤੇ ਸ. ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੀਡਬਲਿਊ ਨੰਬਰ 685 ਆਫ਼ 1960 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 25-4-1961 (ਪੰਜਾਬ) ਨੂੰ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ, ਜੇ., ਇੱਕ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਨੁਕਤਾ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਫਿੱਟ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅੱਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਗਜ਼ (xx) ਉਪਬੰਧ (ਬੀ), ਅਧਿਆਇ 3-ਬੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਵਾਲੀਅਮ 5 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਕਲਾਜ਼ (xx) ਦੇ ਅਧੀਨ ਢੁਕਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ ਜੇ.

ਕਰਮ ਚੰਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਮ.ਟੰਡਨ, ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ 12 ਮਈ, 1962 ਨੂੰ 20 ਮਾਰਚ, 1962 ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਸੁਖੇਰਾ ਬਸੀਲ, ਅਬੋਹਰ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 70 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਥਾਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਜੋੜ ਵਜੋਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪੱਛਮੀ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 30 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, 44 ਦੇ 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 88 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

6. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਅਬੋਹਰ, ਦੀਵਾਨ ਵਿੱਚ 119-3 1/4 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਖੇੜਾ, ਬਲੂਆ ਗਾਰਡਨ ਕਲੋਨੀ, ਆਦਿ, ਇਸ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪਿੰਡ ਅਬੋਹਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ। ਸੁਖੇਰਾ, ਬਸਤੀ, ਅਬੋਹਰ ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਸੀ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 70, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ 5 ਅਗਸਤ, 1951 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਰਹਿਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜੇਕਰ ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ 20,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। 20,000/- ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ "ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੁਰੰਮਤ, ਜੋੜਾਂ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 14,000/- ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪੰਪ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਫਲੋਰਿੰਗ ਵਿਛਾਉਣ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਕਮਰੇ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਹੱਦ ਜਵਾਬਦਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਘਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ

ਮਕਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 1959 ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 37,355 /- ਰੁਪਏ ਆਇਆ। ਕੁਝ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1947 ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅੰਕੜੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਘਰ ਲਈ 12,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੂਲ ਕੀਮਤ ਵਧਾ ਕੇ 29,884 ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ।

ਨੂੰ 29-7-1961 ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇੱਕ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਨੋਟਿਸ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਲ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ 12,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ 29,884 ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ । 29 ਜੁਲਾਈ 1961 ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਅਸਲ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ 20 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸੀ। ਉਹ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਲੈਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੂੰ 8-8-1961 ਤੱਕ ਹੀ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 8-8-1961 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਹਿਸ ਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਿਖਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 28 ਅਗਸਤ, 1961 ਨੂੰ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ. ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਪੀ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ, 22-9-1961 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲਾ ਘਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੱਚਾ ਸੀ , ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 8-12-1956 ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਸੰਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਲੜਕੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਜੁਲਾਈ, 1957 ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸੁਧਾਰ, ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਹੈਂਡ-ਪੰਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਿਟਿੰਗਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਵੀ ਪਲਾਸਟਰ ਕਰਵਾ

ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 14,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ 25-8-1961 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਵਾਬ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 9 ਟਾਈਪ ਕੀਤੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਾਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1947 ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ 12,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਪਸ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਅਸੀਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵੱਡੇ ਫਰਕ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਕਾਰਡ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਰਿਕਾਰਡ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ (ਉਸਦੇ ਪੰਨਾ 23 'ਤੇ) ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀ ਲਾਗਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਟੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। 11 5-1961 ਨੂੰ ਅਬੋਹਰ ਸੂਬਾਈ ਉਪ ਮੰਡਲ। ਇਸ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ 1869 ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਨੇ ਵਾਧੂ ਉਸਾਰੀਆਂ 'ਤੇ 2291/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਰੰਮਤ 'ਤੇ 2748/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਵਾਟਰ-ਪੰਪ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ 1400/- ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਸਨ। . ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰਕਮ ਉਕਤ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕਥਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ 12,300/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਏ ਅਨੁਸਾਰ 29, 884 ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ 12,300 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਮੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਮੁੱਲ 20,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣੇ।

7. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਕਿ 22-9-1961 ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਕੇਸ ਮੁੱਖ

ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਫਰਕ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਅਲਾਟੀ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਫਰਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਦਿਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਨੇ 8-1-1962 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

ਸ਼੍ਰੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੰਦਨ ਲਾਲ , ਖਰੈਤੀ ਲਾਲ , ਆਦਿ ਨੂੰ 20,000 /- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਪੀ/ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ, ਉਸਨੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਲਾਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਲਾਟੀ ਨੇ ਫਰਕ ਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਕੇਸ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਵਾਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ 22-1-62 ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।"

8. ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਫਰਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਪਿਆ। . ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 16 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 22 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 17,884 ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਤਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਿੱਕਨੀ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਮਕਾਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੇ। ਪਰ

ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ (ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ) ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 20 ਮਾਰਚ 1962 ਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ) ਕਮ ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ। ਪੰਜਾਬ ਬਸਤੀ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਐੱਸ ਸੁਖੇਰਾ ਅਤੇ ਜੰਮੂ (ਅਬੋਹਰ) ਨੇ ਅਬੋਹਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ 10 ਮਈ, 1958 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਛੁਕ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਬਿਨਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਏ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਲਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਕਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਥਾਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਡੀ. (ਬੀ ਅਤੇ ਆਰ) ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਥੋਕ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੋ ਸ੍ਰੀ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਫਿਰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ, ਕਿ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਰਮ ਚੰਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਫਰਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਲਾਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਯੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਲ 'ਤੇ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। . ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇੜਾਂ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਉਸ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਫਰਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼

ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਕੇਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਲਾਟੀ ਨੇ ਫਰਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁੱਲ

9. ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਮ.ਟੰਡਨ, ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 12-5-1962 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ:

"ਮੈਂਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਗਲਤ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ"।

10. ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਆਏ ਕੁਝ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਹੈ।

11. ਹੁਕਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:

"ਮੈਂਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਮੇਟੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਗਲਤ ਹੈ।"

12. ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਕਲ ਬੀ ਦੀ ਨਕਲ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਕਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ 12,000 / - ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਅਬੋਹਰ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ 37,355 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਮੁੱਲ (20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) 29,884/- ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਗਿਆਤ ਆਰਡਰ ਫਿਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ:

"ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਲਾਟੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਹ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਮਕਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਥਾਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਕਰਮ ਚੰਦ ਨੇ ਪਿੰਡ ਬਸਤੀ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 70 ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਸੁਖੇਰਾ (ਅਬੋਹਰ)।

13. ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

14. ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸੇਧ ਲਈ ਗਿਆ। ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ ਸੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1956 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਕੋਲ ਸਥਾਈ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਿਭਾਗ 'ਤੇ ਕੁਝ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਮਲੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਕਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੁਧਾਰਾਂ, ਜੋੜਾਂ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ 1947-48 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ 1959 ਦੀ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ 1959-48 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ। 1948 ਵਿੱਚ .2 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਤੋਂ 1959 ਵਿੱਚ 9 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਤੱਕ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਨੁਕਸ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਈਟ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੋਟ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਰਮ ਚੰਦ ਦੀ ਇਸ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਖਾਰਜ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੰਡਰ ਸੈਕਟਰੀ ਨੇ 30 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 1962 (ਅਨੇਕਚਰ ਡੀ)

15. ਜਦੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 22 ਅਕਤੂਬਰ 1965 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ, ਦੁਆ , ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਉਪਬੰਧ (ਬੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ (ਐਕਸਐਕਸ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਢੁਕਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਵਾਲੀਅਮ V ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਚੈਪਟਰ 3-ਬੀ ਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕੇਸ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਮ.ਟੰਡਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਿਤੀ nil ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 12,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਸਲ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪਟਵਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਕਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਟਵਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਾਇਬ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਮੈਂਕੇ 'ਤੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦੀ ਰਾਮ ਵਰਮਾ , ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਐਲ. ਕੁੰਦਨ ਲਾਲ ਆਹੂਜਾ , ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਅਬੋਹਰ (ਹੁਣ ਐਮਐਲਸੀ), ਬੇਦੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰ ਬਸ਼ੇਸ਼ਰ ਨਾਥ ਅਤੇ ਉਸ ਘਰ ਦੀ ਸਹੀ ਕੀਮਤ 12.000/- ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਦਾ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐੱਮ. ਟੰਡਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ , ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਿਤੀ 09 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਇਹ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪਟਵਾਰੀ ਜਾਂ ਨਾਇਬ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ "ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ।

"ਇੱਕ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫੀਲਡ ਸਟਾਫ ਅਖੌਤੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ

ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਚੰਡੀ ਰਾਮ ਵਰਮਾ , ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਕੁੰਦਨ ਲਾਲ ਆਚੂਜਾ _ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਅਬੋਹਰ , ਬੇਦੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰ ਬਿਸ਼ੇਸ਼ਰ ਨਾਥ .

17. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੂਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। 12,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਕਦੇ ਕੋਈ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬਦਲਾਖੇਰੀ ਵਾਲਾ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣਾ ਔਖਾ ਹੈ।

18. ਮਕਾਨ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 11 (iii) ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

"ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

19. ਇਸ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਘਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਜਿਸਨੂੰ ਹੁਣ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੋਟ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਜਿਸ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

20. ਨਾ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਸਨ।

21. ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਲ 1959 ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ 20. ਉਸ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਫ਼ੀਸਦ ਘਟਾਓ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

22. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜਾਂ, ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਘਰ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

"ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮਕਾਨ ਦੇ ਸੁਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਥਿਤ 14,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

23. ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰਾਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵਿਭਾਗੀ ਅਨੁਸਾਰ 12,300 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਰਿਕਾਰਡ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਮਪਆਰ ਓਵਰਮੈਂਟ ਆਦਿ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 14,000 /- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ।

24. ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਸਨੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਮਪਲੇਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ 1965 ਕਰ ਐਲਜੇ 655 ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ: (ਏਆਈਆਰ 1965 ਪੰਜ 484)। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖੇ:

"ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 34-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਯਮ 34-ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬੁਲਾਏ ਬਿਨਾਂ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ। ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੇਦਾਰ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪੱਖ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ

ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸਨੂੰ ਉਲਝਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਇਕਪਾਸੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ। ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ। ਪਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਪੀੜਤ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਮੁੱਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਜਾਂ ਸਹੀ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

25. ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ, 1965 Cur LJ 655: (AIR 1965 Punj 484) ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲਾ ਮਕਾਨ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਹਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਰੰਭ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਗਲਤ ਸੀ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ, 1965 ਕਰ ਐਲਜੇ 655: (ਏਆਈਆਰ 1965 ਪੰਜਾਬ 484) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਵਿਰੋਧ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜੇਐਨ ਕੋਸ਼ਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਮ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਛੋਟੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਸੀ।

26. ਉਪਰੋਕਤ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਘਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ

ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਕੀ ਹੈ। ਘਰ ਦੀ ਅਸਲ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਾ ਕਿ ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਮੁੱਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, i| ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁੱਲ ਉੱਤੇ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਆਮ ਛੋਟ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਤਰੀਕਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ 1947-48 ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

27. ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਸੁਧਾਰ ਜਾਂ ਵਾਧਾ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਜਾਂ ਮਿਉਂਸਪਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਸਥਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਜੋੜਾਂ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਮੁੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ।

28. ਆਮ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਵਾਸੂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਅਗਲੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਅਸਲ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਲਾਟੀ ਤੋਂ ਅਸਲ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਲ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 20,000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਫਰਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟੀ ਮਕਾਨ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ 20,000/- ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਮਕਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ 29,884 / - ਰੁਪਏ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਦਰਦ 'ਤੇ ਇਹ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨੂੰ 9,884/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, 20,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ, ਜਿਸ ਤੱਕ ਉਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਜੋੜ ਵਜੋਂ ਮੁਫਤ ਮਕਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

29. ਆਮ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕੁਝ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਗਲਤ ਸੀ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਿ ਅਲਾਟੀ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਉਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁੱਲ ਹੋਣਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਸਲ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

30. ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ. ਨਿਯਮ 102 ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਨਿਯਮ 102 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ (a) ਤੋਂ (c) ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ (d) ਕਿਸੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨੂੰ "ਲਿਖਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਲਈ" ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਅਲਾਟੀ ਜਾਂ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

31. ਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ । 1959-61 ਪੁੰਜਨ ਐਲਮਾਰ 127: (ਏਆਈਆਰ 1969 ਪੰਜਾਬ 370)। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਨਦ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਦ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਅਨੁਦਾਨ ਸਥਾਈ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਨਦ

ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ, ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਲਵੰਤ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕੋਰ ਬਨਾਮ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜ਼ਮੀਨ), ਜਲੰਧਰ, 1963-65 ਪੁਨ ਐਲਆਰ 1141: (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1964 ਪੰਜਾਬ 33) (ਐਫ.ਬੀ.) (ਪ੍ਰਤੀ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.ਜੇ.) ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ (ਧਾਰਾ 24 ਦੇ 2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਧੋਖਾਧੜੀ, ਝੂਠੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ, 1959-61 ਪੁਨ ਐਲਆਰ 127: (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1959 ਪੰਜਾਬ 370) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਮਤਭੇਦ ਸਨ ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਲਵੰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਰ ਦਾ ਕੇਸ, 1963-65 ਪੁਨ ਐਲਆਰ 1141: (ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1964 ਪੰਜਾਬ 33) (ਐਫਬੀ)।

ਮਿੱਠੂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸ਼ਾਹਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, 1964-66 ਪੁਨ ਐਲਆਰ 695 : (ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 1536)। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਟਾਈਟਲ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਬਲਵੰਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੋਰ ਦਾ ਕੇਸ, 1963-66 ਪੁਨ ਐਲਆਰ 1141: (ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1964 ਪੰਜਾਬ 33) (ਐਫਬੀ) ਸਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਸਨਾਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅਟੱਲ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਂਟ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇ ਕਿ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਹੈ"

32. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ, ਬਲਵੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਰ ਦਾ ਕੇਸ, 1963-65 ਪੁਨ ਐਲਆਰ 1141: (ਏਆਈਆਰ 1964 ਪੁੰਜ 33) (ਐਫਬੀ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

"ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ" ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, * * * ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਿਹੜੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਧ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ? ਨਿਯਮ 104 ਇਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇਹ ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ. ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ। (ਅੰਡਰਲਾਈਨਿੰਗ (ਇੱਥੇ) ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ)

33. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ। ਲਾਲ ਧਵਨ ਬਨਾਮ ਦੀਵਾਨ ਚਮਨ ਲਾਲ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1961 ਐਸ.ਸੀ. 1371, ਜਿੱਥੇ ਇਹ 1950 ਦੇ ਐਡਮਿਨੀਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 30 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਮੀਕਰਨ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੂਨੇ 'ਤੇ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬੇਕਾਬੂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਰਕ

ਦੁਆਰਾ, ਪਰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

34. ਵਿੱਚ ਚਾਹਤ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ। 1962 (ਪੰਜਾਬ) (ਐਫਬੀ) ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂ ਨੰ. 679, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ (ਖੰਨਾ , ਜੇ. ਅਸਹਿਮਤੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ। 1948 ਕਿ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਅਨਿਸਚਿਤਤਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ, ਦੁਆ , ਜੇ., ਜੋ ਚਾਹਤ ਖਾਨ ਦੇ ਕੇਸ, ਸੀਡਬਲਯੂ ਨੰਬਰ 679 ਆਫ 1962 (ਪੰਜਾਬ) (ਐਫਬੀ) ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ , ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

"ਮੈਂ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 36 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮੀਕਰਨ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ" ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੌੜਾ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ। ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਦੇ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ' ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੈਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰੇਗੀ। ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਅਨਿਸਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਣਾ, ਨਤੀਜਾ ਸਾਡੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਲਈ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 86 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ" ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਕਿ ਗੰਜੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕਤਾ 'ਤੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬਾਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਰੀ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਨਿਆਂਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਹੈ"

35. ਜਿਸ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨੇ ਚਾਹਤ ਖਾਨ ਕੇਸ, 1962 (ਪੰਜਾਬ) (FB) ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂ ਨੰਬਰ 579 (FB) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ:

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ , ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ

ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਰੰਗ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨੀਤੀ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫਿਕਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਕਸਵੈੱਲ ਆਨ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਆਫ ਸਟੈਚੂਟਸ (ਇਲੈਵਨਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 16-17) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅਸਲ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ, ਜੇਕਰ ਕਾਫ਼ੀ ਲਚਕਦਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਸਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।" ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਵਿੱਚ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ " ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ , ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦੇ ਗੰਜੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

36. ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ, ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸਕੀਮਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਆਦਿ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। . ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬੀਮਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਸੰਪਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੁਆਰਾ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਸ ਉਪਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਾਮਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮੁੱਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਵਿੱਚ ਨਾਮਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਕਾਨ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਨੁਚਿਤਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਰਡਰ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24(1) ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਵਿੱਚ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵਾਕੰਸ਼ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਸੈਂਦੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰਨ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ" ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਹੈ:

(i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਜਿਸ ਦਾ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ;

(ii) ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਆਰਡਰ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ; ਅਤੇ

(iii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ ਜੋ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

37. ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਬੇਲੋੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ

ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਲਕਾ ਜਿਹਾ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮੁੱਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 24 (ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦਾ 1) ਕਿਉਂਕਿ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਖੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗਲਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

38. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ 9 ਜਾਂ 10 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਮੂਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

39. ਇਸਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮਕਾਨ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਜੋ ਵੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਸੂਰ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ.

ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ , ਜੇ.

ਮੈਂ KSK ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ /

Disclaimer:

ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Raj Rani